

Thema:	De kerk – plaats van vroomheid
Tekst:	Job 1:1, 6-8, 22 – 2:3, 9-10, 42:6-8
Lezen:	Job 1:1, 6-8, 22 – 2:3, 9-10, 42:6-8
Gehouden te: Door:	Uithuizermeeden op 20 september 2015 (14.30 uur) L.S.K. Hoogendoorn

votum en groet

ps. 25:7, 10

gebed

lezen: Job 1:1, 6-8, 22 – 2:3, 9-10, 42:6-8 (zie onder)

ps. 33:7

kindmoment:

tekst: Job 1:1, 6-8, 22 – 2:3, 9-10, 42:6-8 (zie onder). Thema: De kerk – plaats van vroomheid

ps. 37:12, 16

geloofsbelijdenis: GK gez. 161

gebed

collecte

Opwekking 244 Welzalig de man die niet wandelt; alternatief: ps. 1:1,2

zegen

intro

Waarvan is de kerk de plaats tot nu toe?

De plek van verzoening en vergeving, van eenheid en van vreugde.

Vanmiddag: de kerk – plaats van vroomheid.

Tenslotte volgende week: plaats van vrijheid.

Wat is vroom?

De eerste betekenis is flink, dapper, sterk, zoals in het Wilhelmus:

Dat ik toch vroom mag blijven.

Vroom klinkt tegenwoordig ook ongunstig.

Een vrome wens betekent een onvervulbare wens.

Vroom kan zelfs het tegendeel betekenen: niet vroom, schijnheilig, huichelachtig.

belofte

De kerk – plek van vroomheid.

Welke vroomheid mag je in de kerk verwachten?

En bij jezelf als gelovige?

Dat hoop ik u/jullie duidelijk te maken in het algemeen en in het bijzonder aan Job.

kern 1: vroomheid in het algemeen

In het NT betekent vroomheid goede godsdienst.

Goed in de zin van: eerbiedig, respectvol.

Al dienen ze afgoden, heidenen kunnen vroom zijn als ze hen eerbied bewijzen met hun offers en gebeden enz.

Goede godsdienst staat tegenover goddeloosheid, geen respect, geen eerbied

Wat betekent vroom als kerk- en geloofstaal?

Goede eerbied voor God en zijn gebod.

En ook: vol ijver in het geloof.
Andere woorden die dit aangeven zijn:
godsvrucht(ig), 'de vreze des Heren', godzalig(heid).
Ook dit zingen wij in het Wilhelmus:
In Godes vrees te leven heb ik altijd betracht.
Dit zijn nu verouderde woorden, die je dus kunt weergeven met: eerbied, ontzag, respect.

Zo omschrijft kerkhervormer Calvijn vroomheid: als eerbied en liefde voor God.
Met je eerbied erken en ervaar je de afstand tot God als de heilige.
Met je liefde erken en ervaar je de nabijheid van God als je liefdevolle Vader.

Waardoor worden je eerbied en liefde opgewekt?
God heeft alles gemaakt ter land, ter zee en in de lucht: het indrukwekkende heelal en jou erbij.
God regeert van hoog tot laag en van klein tot groot, ook jouw leven.
God gaf zijn Zoon voor jou en je zonden.
Als je hierbij stil staat, zing je: Hoe groot zijt Gij!
Dan wandel je als Henoach en Noach met God.¹
Dan voldoe je aan wat God zegt tegen Abraham: '...leid een onberispelijk leven.'²

Dit is vroomheid/vroom zijn: je wandelt met God.
Met eerbied: je leeft zoals Hij van je vraagt in zijn gebod.
Met liefde: jouw hand in zijn Vaderhand, intiem geborgen, vol overgave als een kind.

Want bij vroomheid horen ook genegenheid, afhankelijkheid, vreugde, vertrouwen, innigheid, bevinding.
Hiermee wordt vroomheid niet alleen beperkt tot onze binnenkant.
Vroomheid wil zich ook uiten in onze woorden en daden van naastenliefde.

Nieuwtestamentisch zeggen we:
vroomheid is met Christus sterven, opstaan, nu al in de hemel geplaatst zijn, nu al delen in zijn glorie,
kind van God zijn, Gods verzoening en vergeving ervaren, delen in zijn vrede en liefde,
vrijmoedig met ons bidden komen tot de troon van zijn genade.
Met onze vroomheid plaatsen wij Christus aan het begin, in het midden en aan het einde
van ons leven als christen.

kern 2: vroomheid bij Job

Je zult maar zo'n attest: zo'n getuigenis krijgen van niemand minder dan God Zelf!

Rechtschapen.

Job staat in de juiste verhouding tot God.
Aan zijn gebod voegt Job niets toe en hij doet er niets van af.
Ander woord voor rechtschapen is integer.
Een hiermee verwant woord geeft aan hoe een offerdier moest zijn:
gaaf, volmaakt, zonder enig gebrek.
Job is voor God een gaaf mens.

Onberispelijk.

Job buigt niet naar links en niet naar rechts.
Hij buigt niet door onder zonde.

Rechtschapen en *onberispelijk* worden door vertalers als gelijkkluidende woorden vertaald.
Ipv *onberispelijk* in 2³ en 2⁹ had net zo goed kunnen staan: *rechtschapen* zoals in andere verzen.

Ontzag.

Dit is de *vreze des Heren* en de *godsvrucht*.
Eerbied en respect.
Hierbij past de titel die de Here Job geeft: mijn dienaar: 1⁸ 2³ 40⁸.

¹ Gn. 5:24 en 6:9.

² Gn. 17:1.

Job gaat het kwaad uit de weg.
Wat in Gods ogen slecht is, daar loopt hij met een grote boog om heen.

God geeft Job dit getuigschrift niet alleen vóór alle jobstijdingen, maar ook erna.
Versterkt met: nog even *onberispelijk/rechtschapen* als altijd.

Ook Jobs vrouw noemt hem *onberispelijk/rechtschapen*.

Job zondigt niet ondanks al het verpletterend slechte nieuws.
Hij dicht God geen dwaze onpassende dingen toe.
Hij houdt zijn mond in bedwang.
Job: een unieke vrome zonder zijns gelijke op aarde.
Vroom: ik, de kerk?

Houd u Job als een spiegel voor.
Beantwoord dan eerlijk en oprecht (vroom!) voor God en uw geweten de volgende vragen:

Ben ik rechtschapen, integer, gaaf en onberispelijk?
Hoe staat het met mijn ontzag: mijn eerbied en respect voor God?

Ik weet niet hoe het u vergaat, maar als ik dit attest van Job lees overvalt mij de gedachte:
Wat sta ik mijlenver bij hem achter!

En u/jij?

Ik wil best vroom leven, graag zelfs.

Met goede eerbied en liefde voor God en zijn gebod.

Ik wil vol ijver in geloof God gehoorzamen en dienen, intiem zijn met Hem,
en samen zijn met Christus als (Heer van) mijn leven.

Maar ik doe dat veel te weinig, al ben ik ds.

Mijn eerbied kan eerbiediger, mijn liefde liefdevoller, mijn ijver ijveriger, mijn geloof geloviger,
mijn gehoorzaamheid gehoorzamer, mijn dienen dienender.

Job zondigt niet?

Ik wel: in gedachte, met woord en daad.

Ik sta al gauw klaar met een vragend/verwijtend *Waarom, God?* vanuit mijn zorg, moeite en verdriet
waarmee Hij mijn geloof(svertrouwen) uittest of door de duivel laat uitproberen.

En dan heb ik nog niet eens talloos veel vee, personeel en 10 kinderen verloren zoals Job.

En u/jij?

Welk getuigenis denkt u dat God u uitreikt?

Een blanco attest, of één met één of meer kritische aantekeningen?

Na Job 1 en 2 volgt Job 3 e.v.

Direct al in Job 3 slaat Job een andere toon aan.

Uiteindelijk roept hij toch God ter verantwoording.

Hoe waagt God het hem, de vrome, zó aan te pakken?

God laat Zich door Job uitdagen.

En dan?

Dan maakt God Job nóg kleiner door hem imponerende voorbeelden van zijn schepping
voor te houden.

Hier heeft Job niet van terug.

Hij herroept zijn grootspraak en buigt in stof en vuil.

Wat is zijn niet zondigen, zijn integriteit?

Job verhardt zich niet, gaat niet tegen God in, hij geeft zich gewonnen.

Nú is Job weer vroom.

Anders dan zijn vrienden.

Die praten vroom, maar in werkelijkheid schijnvroom, als waren zij God
en wisten zij van de hoed en de rand van Jobs lijden.

Job valt in zonde, maar blijft er niet in liggen.

Dat is vroom.

Weet u zich een groot zondaar?
Bent u in zonde gevallen?
Ligt u in één of andere zonde?
Bid om de Geest om eruit op te staan.
Bid: Dat ik toch vroom mag blijven, uw dienaar te aller stond.
En twijfel niet aan Gods verhoring op uw gebed en op zijn goede getuigenis over u.
Bid, én werk.
Geef gehoor aan oproep: 'Bekeer u!'
Weet uw zonden uitgewist en uw overblijvende zwakheid onder Christus' bloed bedekt.

Word je geloof aangevochten?
Schrompelt het ineen tot kleingeloof?
Wordt het doorkruist door ongelooft?
Anders dan dat van Job, maar toch.

Wees vroom in de zin van sterk en, moedig, flink en dapper.
Zo roepen God en mensen anderen op.
En God geeft wat Hij vraagt: kracht voor elke dag.
Hij zal erin voorzien.
Net zomin als bij Job zal Hij toelaten dat uw geloof schipbreuk lijdt.

Fluistert de duivel je in met schijnvrome praatjes als:
'Zondig maar, Christus heeft toch al voldaan!'
'Ik besta niet, de hel bestaat niet, God is liefde dus eind goed, al goed!'
Dan zeg ik het de apostel na:
Onderzoek bij uzelf of u vast op God vertrouwt, stel uzelf op de proef.
Als u niet van uzelf weet dat Jezus Christus in u is, hebt u de proef niet doorstaan.
Herkans u dan, vertrouw vast op uw God, wees vroom, word vroom!

De strijd tussen je zondige en heilige ik gaat levenslang door.
Je wordt er wel eens moe van.
Maar de verwachting dat je vroomheid zal overwinnen mag je op de been houden!
Het is God die je sterkt met de kracht van zijn genade die genoeg is.

Dat geldt ook voor wat Paulus zegt:
Allen die vroom en in eenheid met Christus Jezus willen leven, zullen worden vervolgd.³
Daar merken wij niets van, in tegenstelling tot veel brs. en zrs. in de wereld.
Hoewel: vervolging heeft niet alleen te maken met bruto geweld.
Die kan ook heel subtiel zijn en zich uiten bv. in de afwijzing van je sollicitatie omdat jij op zondag niet wil werken.
Jobs vrienden vervolgen hem met hun beweringen waar geen speld tussen te krijgen lijkt
maar die ondertussen zo onvroom zijn als het maar kan.
Laat vervolging het willen leven in Christus Jezus niet belemmeren.
Vervolging kan dit juist bevorderen: wonder van God!

Zijn wij als kerk vroom?
Waar denken ook kerkmensen aan bij *kerk*?
Koud, star, regels, traditie, onverbonden, elkaar de maat nemen, wettisch, weinig liefde,
schijnvrome mensen die op wekdagen heel anders doen dan zij zondags horen en belijden.
Denkt ook u/jij hieraan bij *kerk*?
Mochten wij als kerk zo zijn, al is het maar gedeeltelijk, dan geldt ons één opdracht:
reformer, bekeren!
Word een gemeenschap van liefdevolle verbondenheid met God en elkaar in Christus door de Geest.
Houd preken die hoofd én hart raken, die be-ziel-en.
Onderwijs mho op een vroom leven in woord en daad.
Bid als uit één hart en mond om God te prijzen en te smeken met en voor elkaar en voor de wereld.
Zie naar elkaar om in warme barmhartigheid ipv kille afstandelijkheid

³ 2 Tm. 3:12.

en vergeten we niet die nog buiten zijn.
Uw binnenkamer is de plaats van vroomheid: daar waar u bijbel leest en bidt.
De kerk is dat ook en moet dat ook zijn, wil zij kerk zijn en blijven.

oproep/belofte

Hoe bent u vroom?

De Bijbel spoort ons aan:

volg Christus in zijn liefde, overgave, offer, zelfverloochening, gehoorzaamheid en lijd en.

Geef Hem royale woonruimte in uw hart.

Gedraag je als Gods kind.

Leef uit de Geest, wordt vol met Hem.

Oefen jezelf in een vroom leven.⁴

Hoe?

Lees je Bijbel.

Bid elke dag, voor jezelf en met anderen.

Ga naar de kerk.

Gebruik je doop en het Heilig Avondmaal.

Spreek goed en doe goed richting God en je naaste.

Help bv. de helpers van vluchtelingen.

Wij mogen onze vroomheid vasthaken aan Gods trouw.

Hij liet Job niet vallen, integendeel.

Zelfs zijn vrienden niet, al was Hij kwaad op hen en moesten zij met Hem worden verzoend.

Tot God wilt u begeven, zijn heilzaam woord neemt aan! Als vrome christen leven...⁵

De Heer blijkt vromen uit de beproeving te kunnen redden.⁶

Als u/jij vroom wilt blijven, Gods dienaar elke tijd,

dan zul je Hem ervaren als je schild en vertrouwen, als je God en Heer.

Op Hem kun je dan bouwen en Hij verlaat je nooit meer.

⁴ 1 Tm. 4:17.

⁵ Wilhelmus 14.

⁶ 2 Pt. 3:9.

1¹ In het land Us woonde een man die Job heette. Hij was rechtschapen en onberispelijk, hij had ontzag voor God en meed het kwaad.

6⁶ Op een dag kwamen de hemelbewoners hun opwachting maken bij de HEER, en ook Satan bevond zich onder hen. ⁷ De HEER vroeg aan Satan: 'Waar kom je vandaan?' Hij antwoordde: 'Ik heb rondgezworven en rondgedoold op aarde.' ⁸ De HEER vroeg aan Satan: 'Heb je ook op mijn dienaar Job gelet? Zoals hij is er niemand op aarde: hij is rechtschapen en onberispelijk, hij heeft ontzag voor God en mijdt het kwaad.'

²²Ondanks alles zondigde Job niet en maakte hij God geen enkel verwijt.

2¹ Op een dag kwamen de hemelbewoners hun opwachting maken bij de HEER, en ook Satan maakte bij hem zijn opwachting. ² De HEER vroeg aan Satan: 'Waar kom je vandaan?' Hij antwoordde: 'Ik heb rondgezworven en rondgedoold op aarde.' ³ De HEER vroeg aan Satan: 'Heb je ook op mijn dienaar Job gelet? Zoals hij is er niemand op aarde: hij is rechtschapen en onberispelijk, hij heeft ontzag voor God en mijdt het kwaad. Ja, hij is nog even onberispelijk als altijd, en jij hebt mij ertoe aangezet hem zonder reden te gronde te richten.'

⁹ Zijn vrouw zei tegen hem: 'Waarom blijf je zo onberispelijk? Vervloek God toch en sterf.' ¹⁰ Maar Job zei tegen haar: 'Je woorden zijn de woorden van een dwaas. Al het goede aanvaarden we van God, zouden we dan het kwade niet aanvaarden?' Ondanks alles zondigde Job niet en sprak hij geen onvertogen woord.

6⁶ Daarom herroep ik mijn woorden en buig ik mij, zoals ik hier zit in het stof en het vuil.'

⁷ Nadat de HEER deze woorden tot Job had gesproken, richtte hij zich tot Elifaz uit Teman: 'Ik ben in woede ontstoken tegen jou en je twee vrienden, omdat jullie niet juist over mij hebben gesproken, zoals mijn dienaar Job. ⁸ Welnu, neem elk zeven jonge stieren en zeven rammen, ga daarmee naar mijn dienaar Job, zodat jullie een offer kunnen brengen voor jezelf. Job, mijn dienaar, zal voor jullie bidden, want ik ben alleen hem goedgezind. Dan zal ik jullie niet blootstellen aan schande, ook al hebben jullie niet juist over mij gesproken, zoals mijn dienaar Job.'

Niets uit dit document mag gepubliceerd, vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de predikant ds. L.S.K. Hoogendoorn. Ter voorbereiding van en openbaarmaking in de zondagse eredienst, en of ter voorbereiding van Bijbelstudie-[bijeenkomsten] is geen toestemming nodig, wel wil de predikant daarvan in kennis gesteld worden.

lsk.hoogendoorn@solcon.nl